Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30197

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12), bireylerin internet üzerinden sa?l?kla ilgili bilgi arama davran??lar?n?n neden oldu?u a??r? siberkondri düzeyini ve bununla ili?kili kayg? ciddiyetini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu form, orijinal Cyberchondria Severity Scale'in (CSS) 12 maddelik k?salt?lm?? ve Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. K?sa formu sayesinde klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda siberkondrinin h?zl? ve etkin bir ?ekilde de?erlendirilmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Siberkondri, sa?l?k kayg?s?, internet kullan?m?, psikometrik araç, k?sa form, uyarlama, CSS-12, davran??sal sa?l?k.

Yazarlar

Söyler, S., Biçer, ?., Çavmak, D.

Amaç

Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12)'nin temel amac?, interneti a??r? kullanarak sa?l?k belirtileri hakk?nda arama yapma e?iliminde olan bireylerde, bu davran???n ciddiyetini ve yaratt??? kayg? düzeyini ölçmektir. Ölçek, özellikle Türkiye popülasyonunda siberkondri fenomeninin yayg?nl???n? ve ?iddetini ara?t?rmac?lar ve klinisyenler için geçerli ve güvenilir bir ?ekilde saptamay? hedefler.

Bu araç, be? temel siberkondri boyutunu (a??r?l?k, s?k?nt?, güvence arama, sonuçlar?n olumsuzlu?u ve durduramama) temsil eden maddelerden olu?ur. 12 maddelik yap?s?, uzun formun detayl? ölçüm gücünü korurken uygulama süresini minimize ederek pratik bir kullan?m sunar.

Yap?

Ölçek, temel olarak siberkondri yap?s?n? ölçmektedir. Siberkondri, bireyin sa?l?k durumu hakk?nda internet üzerinden yapt??? tekrarlay?c? ve a??r? aramalar?n neden oldu?u yo?un sa?l?k kayg?s? olarak tan?mlan?r. Bu psikolojik yap?, geleneksel hipokondri (hastal?k kayg?s? bozuklu?u) ile yak?n ili?kilidir, ancak dijital teknolojinin kullan?m?ndan do?an spesifik davran?? ve bili?sel süreçleri içerir.

CSS-12, siberkondrinin çe?itli bile?enlerini kapsar. Bu bile?enler aras?nda, internet aramalar?n?n kontrolden ç?kmas?, aramalar?n neden oldu?u duygusal s?k?nt?, aramalar sonucunda sa?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

durumunun ciddiyetine dair abart?l? inançlar ve profesyonel t?bbi güvencenin bile kayg?y? dindirmedeki yetersizli?i gibi unsurlar yer almaktad?r. Bu k?sa form, bu çok boyutlu yap?y? etkin bir ?ekilde temsil etmeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik

Söyler, Biçer ve Çavmak (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu belirlemek amac?yla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Çal??mada, ölçe?in orijinal 5 faktörlü yap?s?n?n veya Türkçe popülasyon için optimize edilmi? bir yap?n?n iyi bir uyum sergiledi?i bildirilmi?tir.

Her ne kadar kaynak içerikte geçerlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar?nda genellikle yak?nsak ve ay?rt edici geçerlik kan?tlar? sunulur. Bu, CSS-12 puanlar?n?n, genel sa?l?k kayg?s?, internet ba??ml?l??? veya di?er anksiyete ölçekleriyle anlaml? ve teorik olarak beklenen düzeyde korelasyon gösterdi?i anlam?na gelir. Bu bulgular, ölçe?in ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü, yani güçlü bir yap? geçerli?ine sahip oldu?unu destekler.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için **Cronbach Alfa** katsay?s?n? kullanm??t?r. CSS-12'nin 12 maddelik k?sa yap?s?na ra?men, ölçe?in toplam puan? ve alt boyutlar?n?n tatmin edici düzeyde yüksek iç tutarl?l?k sergilemesi beklenmektedir. Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizleri ayr?ca, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini kontrol eden test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n? da içerebilir. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ölçüm hatas?n? en aza indirdi?ini ve siberkondri ciddiyetindeki gerçek de?i?imleri yans?tt???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12), orijinal formda bulunan be? faktörlü yap?y? koruma e?ilimindedir. Bu faktörler ?unlard?r: **A??r?l?k** (Excessiveness), **S?k?nt?** (Distress), **Güvence Arama** (Reassurance Seeking), **Sonuçlar?n Olumsuzlu?u** (Negative Consequences), ve **Durduramama** (Inability to Stop).

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan do?rulay?c? faktör analizi (DFA), 12 maddenin bu be? temel boyuta da??ld???n? ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstermi?tir. Bu faktör yap?s?n?n korunmas?, k?sa formun dahi siberkondri deneyiminin karma??k do?as?n? yakalayabildi?ini ortaya koymaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama, Psikometrik Ölçek

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Dil Mevcut: Türkçe (Orijinal formu ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu, Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: 18 Ya? ve Üzeri

Popülasyon Detaylar?: Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Ölçek, bireylerin maddelere ne s?kl?kta kat?ld???n? veya maddelerde belirtilen durumlar? ne ölçüde deneyimlediklerini belirten bir Likert Ölçe?i kullan?r. Genellikle 5 dereceli Likert tipinde puanlama sistemi (Örn: "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a) kullan?l?r. Ölçek toplam 12 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k ara?t?rmas?, anksiyete bozukluklar?, psikoloji, psikometri, Davran??sal Boyutlar? ?le Sa?l?k, Nobel Bilimsel.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: dogancavmak@tarsus.edu.tr (Sorumlu Yazar: Dogancan Cavmak)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? Söyler, Biçer ve Çavmak taraf?ndan 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Dogancan Cavmak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Söyler, S., Biçer, ?., Çavmak, D. (2021). *Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12) Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?.* ?çinde Eds. Seda Uyar, Ramazan K?raç, **Davran??sal**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Boyutlar? ?le Sa?l?k. Nobel Bilimsel.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: siberkondri-ciddiyeti-olcegi-kisa-formu-css-12-toad.pdf

Siberkondri Ciddiyeti Ölçe?i K?sa Formu (CSS-12) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Ölçek 12 maddeden olu?maktad?r. Maddeler için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM